

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัยได้ เสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิจัย
2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิจัย

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 นำเสนอข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวม รายด้าน
และรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับสภาพปัญหาการบริหาร
งบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
จำแนกตามสถานภาพ และ ขนาดของสถานศึกษาโดยรวม และรายด้าน โดยใช้ t-test

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหาร
งบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ของ
ผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการสนทนากลุ่ม

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลปรากฏ ดังนี้

ระยะที่ 1 นำเสนอข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 198 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและ
มีฉบับสมบูรณ์ 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวนที่ส่ง		รวม	ได้รับคืน		รวม	ร้อยละ
	สถานศึกษา ขนาดใหญ่	สถานศึกษา ขนาดเล็ก		สถานศึกษา ขนาดใหญ่	สถานศึกษา ขนาดเล็ก		
ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย บริหาร งบประมาณ	18	81	99	18	81	99	100
รวม	36	162	198	36	162	198	100

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 198 ฉบับ ได้รับคืน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวม รายด้าน และรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ดังตารางที่ 4-11

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวม และรายด้าน

ด้าน	ปัญหา	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ	2.39	.87	น้อย
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	2.36	.95	น้อย
3	ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	2.42	.93	น้อย
4	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	2.14	.93	น้อย
5	ด้านการบริหารการเงิน	2.27	1.10	น้อย
6	ด้านการบริหารการบัญชี	2.10	1.11	น้อย
7	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	2.34	1.02	น้อย
	โดยรวม	2.28	.99	น้อย

จากตารางที่ 4 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ($\bar{X}=2.42$) ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ ($\bar{X}=2.39$) ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X}=2.36$) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($\bar{X}=2.34$) ด้านการบริหารการเงิน ($\bar{X}=2.27$) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=2.14$) และด้านการบริหารการบัญชี ($\bar{X}=2.10$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพปัญหาการบริหาร
งบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ โดยรวม และรายข้อ

ข้อ ที่	ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษาขาดข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ จัดทำ และเสนอของงบประมาณ	2.50	.99	น้อย
2	สถานศึกษาขาดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มี ผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและประเมินสถานภาพ ของสถานศึกษา	2.44	1.03	น้อย
3	สถานศึกษาไม่ได้จัดทำรายละเอียดของ แผนงาน/ โครงการและกิจกรรมหลักในการเสนอของงบประมาณ	2.15	1.07	น้อย
4	บุคลากรทางการศึกษาและชุมชน ไม่มีส่วนร่วม ในการ ทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา	2.37	1.09	น้อย
5	แผนงาน / โครงการ ไม่สอดคล้องกับนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธี การจัดตั้ง งบประมาณของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพราะขาดการวิเคราะห์ ความสำคัญ	2.49	1.05	น้อย
โดยรวม		2.39	.85	น้อย

จากตารางที่ 5 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ
โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับ
น้อยทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาขาดข้อมูล สารสนเทศเพื่อใช้ใน
การวิเคราะห์ จัดทำ และเสนอของงบประมาณ ($\bar{X} = 2.50$) แผนงาน / โครงการ ไม่สอดคล้องกับ
นโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพราะขาดการวิเคราะห์ความสำคัญ ($\bar{X} = 2.49$) สถานศึกษาขาดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มี
ผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและประเมินสถานภาพ ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.44$) บุคลากร

ทางการศึกษาและชุมชน ไม่มีส่วนร่วมในการทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.37$) และสถานศึกษาไม่ได้จัดทำรายละเอียดของ แผนงาน/โครงการและกิจกรรมหลักในการเสนอของบประมาณ ($\bar{X} = 2.15$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดสรรงบประมาณ โดยรวม และรายชื่อ

ข้อ ที่	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	สถานศึกษาขาดความชัดเจนในนโยบาย และข้อมูลจากหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดสรรงบประมาณ	2.45	1.25	น้อย
7	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ขั้นตอนวิธีการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา	2.42	1.13	น้อย
8	การจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา ไม่ได้เป็นไปตามลำดับความสำคัญของ ภารกิจงาน ตามแผนงาน งาน และโครงการ	2.26	1.11	น้อย
9	การจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษา ไม่สอดคล้องกับ กรอบวงเงินที่ได้รับจัดสรร	2.25	1.13	น้อย
10	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา ไม่สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับ	2.31	1.17	น้อย
11	สถานศึกษาไม่ได้จัดทำข้อตกลงด้านบริการผลผลิตกับเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดผู้รับผิดชอบ เมื่อได้รับจัดสรรงบประมาณ	2.45	1.05	น้อย
โดยรวม		2.36	.99	น้อย

จากตารางที่ 6 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดสรรงบประมาณ โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยทุกข้อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาไม่ได้จัดทำข้อตกลงด้านบริการผลผลิต กับเขต

พื้นที่การศึกษา และกำหนดผู้รับผิดชอบ เมื่อได้รับจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 2.45$) สถานศึกษาขาดความชัดเจนในนโยบาย และข้อมูลจากหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 2.45$) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ขั้นตอนวิธีการ จัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.42$) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ($\bar{X} = 2.31$) การจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับ กรอบวงเงินที่ได้รับจัดสรร ($\bar{X} = 2.25$) และการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาไม่ได้เป็นไปตามลำดับความสำคัญของ ภารกิจงาน ตามแผนงาน งาน และโครงการ ($\bar{X} = 2.26$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล โดยรวม และรายข้อ

ข้อ ที่	ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
12	สถานศึกษาไม่ได้จัดทำแผนการตรวจสอบ การบริหารงานงบประมาณ ให้สอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	2.41	1.15	น้อย
13	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ	2.45	1.05	น้อย
14	สถานศึกษาไม่ได้จัดทำรายงานผลการประเมินการใช้จ่ายเงิน และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	2.29	1.03	น้อย
15	บุคลากรขาดความรู้ ในการสร้างเครื่องมือ เพื่อ การประเมินผล ผลผลิตตามตัวชี้วัดในการใช้จ่ายงบประมาณ	2.49	1.05	น้อย
16	สถานศึกษาไม่ได้มีการสรุปผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อม ปัญหาที่ตรวจพบ และไม่มี การเสนอแนะแนวทางแก้ไข	2.47	1.07	น้อย
โดยรวม		2.42	.99	น้อย

จากตารางที่ 7 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ ในการสร้างเครื่องมือ เพื่อการประเมินผล ผลผลิตตามตัวชี้วัดในการใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X}=2.49$) สถานศึกษาไม่ได้มีการสรุปผลการตรวจสอบการใช้งบประมาณ พร้อม ปัญหาที่ตรวจพบ และ ไม่มีการเสนอแนะแนวทางแก้ไข ($\bar{X}=2.47$) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X}=2.45$) สถานศึกษาไม่ได้จัดทำแผนการตรวจสอบ การบริหารงานงบประมาณ ให้สอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ ($\bar{X}=2.41$) และสถานศึกษาไม่ได้จัดทำรายงานผลการประเมินการใช้จ่ายเงิน และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ($\bar{X}=2.29$)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยรวม และรายข้อ

ข้อ ที่	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
17	สถานศึกษา และชุมชน ขาดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	2.39	1.15	น้อย
18	การจัดทำทะเบียนคุมเก็บรักษาและเบิกจ่ายเงินที่ได้จากการจัดหารายได้และผลประโยชน์ไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	2.18	1.26	น้อย
19	สถานศึกษาขาดความร่วมมือและให้การสนับสนุนในการจัดการศึกษาของบุคคล หน่วยงาน องค์กรและชุมชน	2.29	1.13	น้อย
20	สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา สำหรับผู้เรียน	1.85	1.19	น้อย
21	สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการ			

ข้อ ที่	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	สำหรับบุคลากรทางการศึกษา	1.99	1.23	น้อย
	โดยรวม	2.14	.99	น้อย

จากตารางที่ 8 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษา และชุมชนขาดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.39$) สถานศึกษาขาดความร่วมมือและให้การสนับสนุนในการจัด การศึกษาของบุคคล หน่วยงาน องค์กรและชุมชน ($\bar{X} = 2.29$) การจัดทำทะเบียนคุมเก็บรักษาและเบิกจ่ายเงินที่ได้จากการจัดหารายได้และผลประโยชน์ไม่เป็นไปตาม ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.18$) สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการสำหรับบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 1.99$) สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนผู้ยืมเพื่อการศึกษา สำหรับผู้เรียน ($\bar{X} = 1.85$)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการบริหารการเงิน โดยรวม และรายข้อ

ข้อ ที่	ด้านการบริหารการเงิน	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
22	การดำเนินการในการรับเงิน และจ่ายเงินงบประมาณเงินนอกงบประมาณของสถานศึกษา ไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด	2.15	1.29	น้อย
23	การดำเนินการในการเก็บรักษาเงินงบประมาณเงินนอกงบประมาณ และเงินรายได้แผ่นดิน และการนำเงินส่งคลังไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ที่กำหนด	1.97	1.27	น้อย
24	การจัดทำหลักฐานการรับ - จ่าย เงินนอกงบประมาณของสถานศึกษา ไม่เป็นปัจจุบัน	1.93	1.22	น้อย

ข้อ ที่	ด้านการบริหารการเงิน	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
25	การจัดเก็บหลักฐานการเงินของสถานศึกษา ยังไม่เป็นระบบ และไม่สามารถ ตรวจสอบได้	2.03	1.25	น้อย
	โดยรวม	2.27	.85	น้อย

จากตารางที่ 9 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาวิทยาลัย เขต ด้านการบริหารการเงิน โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่การดำเนินการในการรับเงิน และจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณของสถานศึกษา ไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ($\bar{X} = 2.15$) การจัดเก็บหลักฐานการเงินของสถานศึกษา ยังไม่เป็นระบบ และไม่สามารถ ตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 2.03$) การดำเนินการในการเก็บรักษาเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินรายได้แผ่นดิน และการนำเงินส่งคลังไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ($\bar{X} = 1.97$) และ การจัดทำหลักฐานการรับ - จ่าย เงินนอกงบประมาณ ของสถานศึกษา ไม่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 1.93$)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาวิทยาลัย เขต 1 ด้านการบริหารการบัญชีโดยรวม และรายข้อ

ข้อ ที่	ด้านการบริหารการบัญชี	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
26	การลงบัญชี รับ - จ่ายเงิน งบประมาณและ เงินนอกงบประมาณ ไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด	2.03	1.23	น้อย
27	เจ้าหน้าที่งานบัญชี ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง (พึงรับพึงจ่าย)	2.49	1.20	น้อย
28	การจัดทำบัญชีและมีหลักฐานตามระบบบัญชี ที่ยังไม่ถูกต้องตามระเบียบ	2.20	1.25	น้อย
29	สถานศึกษาขาดการตรวจสอบความถูกต้องของตัวเงินสดเงินฝาก ธนาคารตามรายงานเงินคงเหลือประจำวัน			

ข้อ ที่	ด้านการบริหารการบัญชี	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
30	และงบบพิสูจน์ ยอดฝากธนาคาร	1.93	1.27	น้อย
	เจ้าหน้าที่งานบัญชีไม่มีการแก้ไขข้อผิดพลาดจากการบันทึกรายการผิดบัญชี	1.95	1.18	น้อย
31	สถานศึกษาขาดการปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ	2.01	1.19	น้อย
32	การจัดทำรายงานการเงินและงบการเงินของสถานศึกษา ส่งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและกรมบัญชีกลางไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด	2.09	1.17	น้อย
	โดยรวม	2.10	.99	น้อย

จากตารางที่ 10 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ด้านการบริหารการบัญชี โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่เจ้าหน้าที่งานบัญชี ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี เกณฑ์คงค้าง (พึงรับพึงจ่าย) ($\bar{X} = 2.49$) การจัดทำบัญชีและมีหลักฐานตามระบบบัญชีที่ยังไม่ถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 2.20$) การจัดทำรายงานการเงินและงบการเงินของสถานศึกษา ส่งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและ กรมบัญชีกลางไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.09$) การลงบัญชี รับ - จ่ายเงิน งบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ($\bar{X} = 2.03$) สถานศึกษาขาดการปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ($\bar{X} = 2.01$) เจ้าหน้าที่งานบัญชีไม่มีการแก้ไขข้อผิดพลาดจากการบันทึกรายการผิดบัญชี ($\bar{X} = 1.95$) และสถานศึกษาขาดการตรวจสอบความถูกต้องของตัวเงินสดเงินฝากธนาคารตามรายงานเงินคงเหลือประจำวันและงบบพิสูจน์ ยอดฝากธนาคาร ($\bar{X} = 1.93$)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพปัญหาการบริหาร งบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยรวม และรายข้อ

ข้อ ที่	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	ระดับปัญหาการบริหาร		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
33	เจ้าหน้าที่พัสดุของสถานศึกษา ขาดความรู้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	2.49	1.26	น้อย
34	สถานศึกษาไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน การแก้ไขและกระทบยอดคงเหลือทรัพย์สิน	2.23	1.05	น้อย
35	การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด	2.31	1.27	น้อย
36	สถานศึกษาขาดการควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุ ของสถานศึกษา	2.19	1.08	น้อย
37	สถานศึกษาไม่มีการตรวจสอบสภาพ บำรุงรักษาและซ่อมแซมพัสดุ ทั้งก่อนและหลังการใช้งาน	2.43	1.15	น้อย
38	สถานศึกษาไม่ได้จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนด ไม่มีข้อกำหนดวิธีปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย/ระเบียบของหน่วยตรวจสอบภายใน	2.45	1.13	น้อย
39	สถานศึกษาขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาและจำหน่ายสำหรับพัสดุ ที่หมดสภาพไม่สามารถใช้งานได้	2.29	1.19	น้อย
โดยรวม		2.34	.85	น้อย

จากตารางที่ 11 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่พัสดุของสถานศึกษา ขาดความรู้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ($\bar{X}=2.49$) สถานศึกษาไม่ได้จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนด ไม่มี

ข้อกำหนดวิธีปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย/ระเบียบของหน่วยตรวจสอบภายใน ($\bar{X}=2.45$) สถานศึกษาไม่มีการตรวจสอบสภาพ บำรุงรักษาและซ่อมแซมพัสดุ ทั้งก่อนและหลังการใช้งาน ($\bar{X}=2.43$) การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง ไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ($\bar{X}=2.31$) สถานศึกษาขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาและจำหน่ายสำหรับพัสดุ ที่หมดสภาพไม่สามารถใช้งานได้ ($\bar{X}=2.29$) สถานศึกษา ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน การแก้ไข และกระทบยอดคงเหลือทรัพย์สิน ($\bar{X}=2.23$) และสถานศึกษาขาดการควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.19$)

ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา ดังตารางที่ 12-13

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ

ปัญหา	สถานภาพ				t	Sig.
	ผู้บริหารสถานศึกษา		หัวหน้าฝ่ายบริหารงบประมาณ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ	2.38	.81	2.39	.91	-.80	.935
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	2.27	.91	2.46	1.03	-1.04	.291
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	2.40	.89	2.53	1.01	-.75	.450
4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	2.06	.95	2.08	1.03	-.11	.912
5. ด้านการบริหารการเงิน	1.95	1.05	2.28	1.31	-1.46	.143
6. ด้านการบริหารการบัญชี	1.98	1.03	2.33	1.25	-1.62	.106
7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	2.37	1.04	2.43	1.00	-.35	.722
โดยรวม	2.20	.89	2.37	.99	-1.00	.318

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ปัญหา	ขนาดของสถานศึกษา				t	Sig.
	ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	2.42	.84	2.07	.87	1.50	.150
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	2.37	.99	2.03	.98	1.32	.198
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	2.46	.91	2.30	1.10	.57	.570
4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา	2.10	.97	1.85	1.01	.93	.361
5. ด้านการบริหารการเงิน	2.08	1.13	1.89	1.31	.54	.588
6. ด้านการบริหารการบัญชี	2.14	1.11	1.80	1.13	1.11	.280
7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	2.44	1.02	2.01	.86	1.80	.085
โดยรวม	2.30	.90	2.00	.99	1.14	.261

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ขั้นตอนที่ 4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลสรุปประเด็นของข้อเสนอแนะ ในประเด็น ที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ

1.1 ปัญหาการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษา

1.1.1 บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถในการจัดทำและเสนอของบประมาณไม่เพียงพอ จึงทำให้สถานศึกษาบางแห่งไม่ได้จัดทำและเสนอของบประมาณอย่างแท้จริง แต่ยังคงถ่ายสำเนาจากโรงเรียน หรือบุคคลอื่น แล้วปรับให้เข้ากับบริบทของตนเองเพื่อ ได้ส่งหน่วยงานต้นสังกัด

1.1.2 การวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานตรงกับความจริงน้อย ไม่ได้มาจากผู้มีส่วนได้เสีย

1.1.3 สถานศึกษาให้ชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์วางแผนการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาน้อย

1.1.4 การเสนอของบประมาณ คิดตามจำนวนรายหัวนักเรียนเป็นหลัก ไม่ได้คำนึงถึงปัญหาที่แท้จริง

1.1.5 สถานศึกษา ให้ความสำคัญในเนื้อหาสาระของการจัดทำเอกสาร ไม่มากเท่าที่ควร

1.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.2.1 สถานศึกษา ควรจัดอบรม ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่สามารถบริหารที่เป็นแบบอย่างได้

1.2.2 หน่วยงานต้นสังกัด ควรมีนโยบายให้สถานศึกษาจัดทำและเสนอของบประมาณ โดยคำนึงถึงปัญหาในแต่ละแห่ง

1.2.3 สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เรียน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้เข้ามามีส่วนร่วมวางแผนจัดทำแผนเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและเสนอของบประมาณ

2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ

2.1 ปัญหาการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา

2.1.1 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จากหน่วยงานต้นสังกัด จัดสรรตามรายหัวนักเรียนเป็นหลัก ทำให้สถานศึกษาขนาดเล็กที่นักเรียนมีจำนวนน้อย ได้รับจัดสรรงบประมาณน้อยตามจำนวน

2.1.2 การจัดสรรงบประมาณ ไม่ครอบคลุมตามภารกิจของสถานศึกษา

2.1.3 ผู้บริหารให้ความสำคัญของแผนการใช้จ่ายเงิน โดยจัดทำขึ้นเพื่อส่งหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น

2.1.4 การจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา มักจะให้ความสำคัญกับโครงการสนับสนุนงานด้านวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาน้อย

2.1.5 หน่วยงานต้นสังกัด แจกการอนุมัติงบประมาณล่าช้า ทำให้การใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาไม่เป็นไปตามแผนที่วางเอาไว้

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.2.1 การจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานวิชาการให้มากเพราะจะส่งผลกับผู้เรียน โดยตรง

2.2.2 การจัดสรรงบประมาณสถานศึกษาควรคำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นหลัก ส่วนเรื่องอื่นเป็นเรื่องรองลงไป

2.2.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรแจ้งการอนุมัติงบประมาณตั้งแต่ต้นปี เพื่อสถานศึกษาจะได้ดำเนินการใช้เงินได้ตรงตามแผนที่วางเอาไว้

2.2.4 สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เรียน ครู หรือหน่วยงานอื่นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้เข้ามาร่วมวางแผนการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาเพื่องบประมาณจะได้กระจายอย่างทั่วถึง

3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล

3.1 ปัญหาการตรวจสอบติดตามประเมินผลของสถานศึกษา

3.1.1 สถานศึกษารายงานข้อมูลในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาล่าช้า

3.1.2 ฝ่ายบริหารเอาใจใส่ดูแลบุคลากร ด้านงบประมาณไม่มากเท่าที่ควร

3.1.3 สถานศึกษาให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้เข้ามา

ตรวจสอบการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาน้อยมาก

3.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

3.2.1 สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เรียน ครู หรือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้เข้ามาร่วมตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การใช้จ่ายเงินของสถานศึกษา

3.2.2 ฝ่ายบริหารควรให้ความเอาใจใส่ดูแลบุคลากร ด้านงบประมาณ โดยการติดตาม และให้ความรู้ด้านงบประมาณให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 บุคลากรด้านงบประมาณควรชี้แจงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรอื่นในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3.2.4 สถานศึกษาควรกำกับ ติดตามคณะกรรมการตรวจสอบการบริหาร
งบประมาณของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

4.1 ปัญหาการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

4.1.1 ชุมชน ให้ความสำคัญของการศึกษาไม่มากเท่าที่ควร

4.1.2 สถานศึกษาขาดการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ
จัดการศึกษา ทำให้มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาน้อย โดยเฉพาะทรัพยากรด้านบุคลากร
ที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ

4.1.3 สถานศึกษาขาดการวางแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

สถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ชุมชนยากจนไม่สามารถพึ่งตนเองได้

4.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4.2.1 สถานศึกษาควรรหาแหล่งทุน แหล่งทรัพยากร หน่วยงานอื่นเพื่อให้มา
มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4.2.2 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง
ชุมชนและสถานศึกษา

4.2.3 สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร
งบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินนอกงบประมาณ ซึ่งได้จากชุมชน

5. ด้านการบริหารการเงิน

5.1 ปัญหาการบริหารการเงิน

5.1.1 เอกสารทางการเงินไม่เป็นปัจจุบัน

5.1.2 หลักฐานการจ่ายเงินบางส่วนยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง

5.1.3 กฎระเบียบเกี่ยวกับการเงินของทางราชการทำให้การบริหาร
งบประมาณไม่เกิดความคล่องตัว

5.1.4 ขั้นตอนก่อนการเบิกจ่ายเงินมีมากทำให้การบริหารการเงิน
ไม่คล่องตัว

5.1.5 บุคลากรทางการเงินเข้าใจคลาดเคลื่อนในกฎระเบียบของทางราชการ
ทำให้การบริหารการเงินเกิดความล่าช้า

5.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

5.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในการจัดทำเอกสาร
ให้ถูกต้องก่อนการเบิกจ่ายทางการเงิน และตรวจสอบสม่ำเสมอ

5.2.2 ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทางการเงินของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะระเบียบใหม่ๆ

6. ด้านการบริหารงานบัญชี

6.1 ปัญหาการบริหารงานบัญชี

6.1.1 เอกสารทางบัญชี ไม่เป็นปัจจุบัน

6.1.2 ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางบัญชีโดยตรง

6.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

6.2.1 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางด้านบัญชี

6.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเอาใจใส่ดูแลตรวจสอบเอกสารด้านบัญชี

7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

7.1 ปัญหาการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

7.1.1 เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างมีมากเกินไป ไม่คล่องตัวในการบริหาร

7.1.2 การก่อกวนผู้พันของสถานศึกษามากเกินความจำเป็น

7.1.3 การจัดซื้อจัดจ้างไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ทรัพย์สินของสถานศึกษาบางอย่างใช้การ ไม่ได้ เนื่องจากสถานศึกษาไม่เอาใจใส่ดูแล

7.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

7.2.1 ควรให้อิสระกับสถานศึกษาในการบริหารพัสดุ และสินทรัพย์เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และถึงตัวผู้เรียนมากที่สุด

7.2.2 ควรคำนึงถึงความคุ้มค่า ของพัสดุ ทรัพย์สินที่จัดซื้อ จัดจ้าง

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ทำหน้าที่ กำลังปฏิบัติหน้าที่หรือมีผลงานทางวิชาการมีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 7 คน ได้สรุปประเด็นการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ

การจัดทำและเสนอของบประมาณ ควรต้องมีความถูกต้อง เรียบร้อย มีการทบทวนข้อมูลการดำเนินงานตามแผนเก่าก่อน แล้วจึงพิจารณาเขียนแผนเสนอของบล่วงหน้าเป็นปีงบประมาณในการเขียน จัดทำและเสนอของบประมาณ ต้องสั้น กระชับ ได้ใจความ มีการวางแผนที่เป็นระบบและวางแผนระยะยาว ให้ชุมชน และบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำ ให้มากขึ้น

2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ

การจัดสรรงบประมาณ ต้องเป็นธรรม มีความยุติธรรมต่อทุกฝ่าย และถูกต้อง มุ่งเน้น ลงไปสู่ผู้เรียนในเรื่องของโครงการต่างๆ เน้นงานด้านวิชาการ 60-70 % ก่อนการจัดสรรงบประมาณ ควรมีการตรวจสอบการบริหาร และจัดสรร งบประมาณเป็นรายโรงเรียน และรายอำเภอ ให้มีความสำคัญ และครอบคลุมตามแผนงาน ต้องคำนึงถึงความจำเป็น และเร่งด่วนในการใช้งบประมาณ โดยต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลัก

3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล

การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานเป็นเรื่องดี ควรทำเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการตรวจสอบ ติดตามการใช้เงิน งบประมาณ ด้วยเอกสารที่ได้ทำการเบิกจ่าย การจัดซื้อจัดจ้าง ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีกรรมการหลายๆ ชุด หลายๆ ระดับ เพื่อความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

4. ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาควรออกประกาศเรื่องการระดมทรัพยากร ให้ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษามีความมั่นใจ และสบายใจในการบริหารจัดการ โปร่งใส เพื่อสร้างความศรัทธา เกิดความช่วยเหลือ กับผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน

5. ด้านการบริหารการเงิน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินควรมีอย่างน้อย 2 คน สามารถทำงานแทนกันได้ (มีความรู้เท่ากัน) ระบบการเงินต้องโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีหลักฐานถูกต้องตามระเบียบ ปฏิบัติงานให้ชัดเจน ทันเหตุการณ์ ตรวจสอบได้ การบริการการเงินให้ติดตาม ระเบียบกระทรวงการคลังทุกครั้ง มีการรายงาน และประกาศเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ไว้อย่างสม่ำเสมอ ควรจัดให้มีการอบรมการจัดทำบัญชีแบบใหม่ (เกณฑ์คงค้าง)

6. ด้านการบริหารบัญชี

มีเอกสารครบถ้วนถูกต้อง ตามระเบียบ และทำเป็นปัจจุบัน บุคลากรควรมีความรู้ด้านบัญชีที่แท้จริง อบรมกับเจ้าหน้าที่ ที่ไม่มีความรู้ หรือไม่ได้จบด้านบัญชีโดยตรง จัดทำบัญชี ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และมีการตรวจสอบโดยคณะกรรมการ

7. ด้านการบริหารพัสดุ และสินทรัพย์

เจ้าหน้าที่พัสดุ และสินทรัพย์ ต้องมีการดำเนินการที่ดีและโปร่งใส เพราะงานพัสดุเป็นงานละเอียด และมีกฎระเบียบ อ่างอิง เอกสารต่างๆ ต้องจัดทำให้ถูกต้องทั้งการซื้อ/จ้าง การลงทะเบียนรับ และการจำหน่าย มีการควบคุมตรวจสอบ ประเมินผล ครุทุกคนควรมี

ความรู้ เพื่อรู้จักการเบิกจ่าย และปฏิบัติเกี่ยวกับพัสดุให้ถูกต้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ
หน่วยเหนือ ควรตระหนักและให้ความสำคัญอย่างมากในด้านการจัดสรรงบประมาณต้องทั่วถึง
ครอบคลุม โดยเน้นที่ครุภัณฑ์ที่ควรมี ควรเป็น และควรได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY